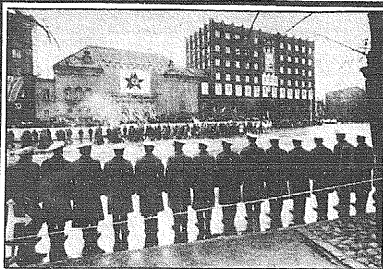

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKÄ DAGBLADET

LAUPÄEVAL,
18. septembril 1976 Nr. 70 (4160)

Üks mõtlemapanevaid fassaade endiselt Vabadusvõjakult, nüüdne Võiduvõjak. (Foto Vähne).

Fassaade Tallinnast

Ulf af Segerstad kirjutab "Dagens Nyheteris" fotograafilise muuseumi viimaseagsetest väljanäekutest, mainides selle juures ka Rein Vähne fotosid Eestist:

— Fotograafia mitmekülgsest väljenduse ja näitamisest alal saame hea kujutluse just kolme aktuaalse näituse varal.

Tallinnas sündinud ja

praegu Rootsis töötav fotograaf Rein Vähne esitab lõpale pildireportaazi Eestist, mis on teostatud aastatel 1972–75.

Järg lk. 7

Rootslaste võit Tallinnas

11. ja 12. septembril toimus Tallinnas Kadrioru staadionil järjekordne kümnevõistluse maavõistlus Rootsi ja Eesti vahel. See oli järjekorras seitsmes maavõistlus, kus kuu esimest on võidetud eestlaste poolt.

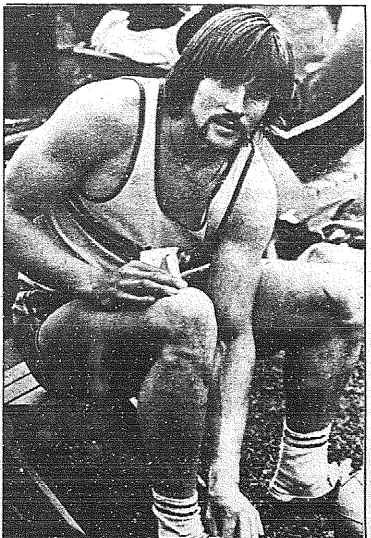
Mõeldum aastal toimus võistlus Stockholmis staadionil ja Eesti sportlaste ja rootslaste punktivahekorde oli 30.641:28450. Nüüdsest maavõistluse võitlus rootslastele esimest korda võita, mis ühtlasi näitab vahetult kõrgel tasemel olnud eesti kümnevõistlemisrühma tagasiminekut.

Rootsi võitis seekord 30.152 punktiga 26.635 vastu.

Rootslased viisid ära esimese ja teise koha: Raimo Pihl võitis 7703 punktiga (tägaarjad 10,9-6,95-15,25-1,92-49,6-16,3-44,30-4,40-67,80-15,6), eesastades vanameistri Lennart Hedmarki, kes tuli teisiks 7.670 punktiga. Rootslaste tase oli halvem Montrealis näidatust, kus Pihl jäi neljandaks 8216 punktiga (uus Rootsi rekord) ja Hedmark kaheksandaks 7.974 punktiga.

Rootsi poolt olid võistlemas veel Runald Bäckman, Christ-

Järg lk. 7

Rootslaste Raimo Pihl oli parim Kadrioru staadionil.

Komitee pooldab Esto-80 Rootsis

Küsimuses kus peaksid toimuma järgmised Eesti Päevad asus Eesti Komitee juhatus seisukohale, et päevad peaksid 1980 toimuma Rootsis. Ülemaailmsete Eesti Päevade Rootsi Komitee esimehe Richard

Eesti Komitee juhatusis olis esindajateks vastavale nõupidamisele esimehe Heinrich Marki ja juhatusliikmetest Ivar Paljak, Voldemar Sõjamaa, Raivo Randese ja

Harri Härmli.

Samal koosolekul informeeris EK esimees Heinrich Mark Invandrarverketi poolt korraldatud Eesti keelsete organisatsioonide informa-

Norvelli poolt oli Eesti Komiteele saadetud kutse osavõtuks nõupidamisest Esto-80 korraldamise võimaluste selgitamiseks koos Rootsi Eestlaste Esinduse esindajatega.

tiivsest nõupidamisest 8. septembril Stockholmis.

Eestlasti esindasid Heinrich Mark (Eesti Komitee esimees), Ahti Pae (Rootsi Eestlaste Esinduse bürojuhata-

ja), Johannes Mikkelsen (Eesti Rahvusõukogu esimees), Endel Krepp (Eesti Rahvusfondi esimees) ja Leonid Laid (Eesti Kultuuri Koostöö esimees). Järg lk. 7

Eesti Komitee võitis vastu kutsu läbirääkimisteks REE-ga Eesti Päevade asjus. Pihlil juhatuses koosolekust osavõtnud. Vasakult Johan Ungerson, Ivar Paljak, Virge Hint, Sven Han-

son, William Muid, Heinrich Mark, Voldemar Sõjamaa, Teodor Kinnapuu, Aksel Mark, Meemo Mäelo, Raivo Randes ja Richard Norvelli. (Foto Lepper).

Carteri seisukoht ikestatute suhtes

USA demokraatliku presidendikandidaadi Jimmy Carteri välispoliitilistest tõekspidamistest ja kavadest suhteliselt vähe teada. Ta

„Oma kõnes The Chicago Foreign Relations Councilile ning oma aviaudustes demokraatide programmikomiteele kuberner Carter ütles: „Meie peame pidama meeles, et Ida-Euroopa ei ole stabiilne ala ega saa selleks enne kui Ida-Euroopa maad saavad tagasi oma iseseisvuse ning võtavad osa ulatuslikumast Euroopa koostööst. Ma kiidan häaks kaugema sõjala lootused Rumeenias ja Jugoslaavis iseseisvust ja mul on kahju, et Poolale suruti hiljuti peale uus põhisadus, mis kriiputab alla selle maa staatust N.Liidu satelliidina. Meie peame rõhutama vene-lastele, et USA ja N.Liidu pidevat lähenemist ei saa vaeleleida lahuse teiste maade soodulikest õigustest. Meie peame ka nõudma, et N.Liidu ja teised maad tunnustavad kõikide kodanike inimõigused.“

King — Mondale jätkas — mina toetan kõige tugevamini seda sihti. Meie olemes tootamud kaua selleks, et kindistatada suuremat iseseisvust Ida-Euroopa maadele lootuses, et see

on tahtnud hoida võimalikult kaua oma käed vabad. Mõnevõrra heidab demokraatide välispoliitilistele mõttekäikudele vähemalt Ida-Euroopa

maadele väljaspool N.Liidu asuvate Ida-Euroopa maade vahel — eelkõige lootuses, et nad võiksid saavutada suurema iseseisvuse, kui neil oleks võimalik saada sõltumatumaks majanduse alal.

pa suhtes valgust asepresidendi kandidaadi Walter Mondale hiljutine pressikonverents Chicagos. Vastusena Mondale seletas järgmist:

Meie ei kiida häaks arvamist, et N.Liidul on õigus Ida-Euroopa maade üle domineerimiseks. Meie lootame tagasi doktriini — millest me olemes hiljuti

Järg lk. 7

Viis aastat noorte kunsti

Millega noored toime tulevad kui nad ühest asjast tõeliselt on huvitatud, näitab juba viis aastat Stockholmis edukaalt tegutsenud Eesti Noorte Kunstigrupp.

Vilmasaks noorte jõupingutusteks oli näituseks oli näituse korraldamine teisel pool Ahtani, hiljutiste ülemaailmsete Eesti Päevade Baltimores. Seejärel Eesti Majas olid esitatud 50 tüüdi näitusnagustes tehnikates. Nii selle kui teiste ürituste

hingeks on grupi tegelik asutaja, 24-aastane Mart Kikerpun, kes tuli toime näitusel-tide kohaleviimise ja tagasi-toomise.

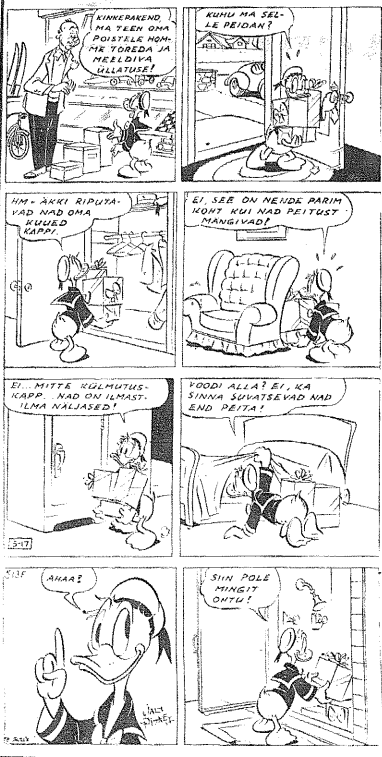
Nüüd valmistab ta ette järgmist noortenäitust Stockholmis Eesti Majas, osalt selle materjaliga, mis Esto noortenäitusele oli välja pannud. Eesti Fieevaleht küsib Mart Kikerpunilt, kuidas ta hakkama sai küllaltki jõupingutustliku ettevõttega viis aastat.

Järg lk. 7

Mart Kikerpun, noorte kunstihuviliste organisator, häis noortenäitusena USA-s.

Piilupart Kalle

Fantoom

Televisioniprogramm

TV Lõrdag

LÕRDAG 18 SEPTEMBER

TELEVISION 1
Suomekielised objektid:
Finskpråkiga program:
6.30 Tapatumäli.
Aktuelli för finskpråkiga.
10.00 Näyttely.
10.00 Teater. Tekstid på svenska.
10.20 Kooki ja kaverit.
Kooki ja kaas vänned. Tekstid.
10.40 Kesk.
Porträtt. Doctor Erkki Rintala är den enda läkare i Finland, som har fått specialutbildning till arbetsplattaläkare. Tekstid på svenska.
11.00-11.30 Nostalgia politistil püüt.
De politiska partierne i Sverige. Tekstid på svenska.
11.55 Helgöslöv från Hjorthagens kyrka i Stockholm.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Aktuelli i veckan. Tekstid.
18.20 Kontakt med tecken i cirkel. Tekstid.
18.40 Lucas Cranach. Den tyske målaren och grafiken Lucas Cranach ritades till den tyske rensansens mest betydande konstnärer.
19.00 Kulturstudjo. Göran Bengtson med gästerna om en aktuell debattfråga.
19.30 Fablerne värld: Nu på Postkontoret klart och förberedt.
19.35 Alti vi barn i Bullerbyn. 12. Midsommar i Bullerbyn. Tekstid.
20.00 Rådjur på teaterbuden. Några parlor ur 90-, 40- och 50-talets regler på Scen, Söder och Folkets Hus i Stockholm.
21.00 Aktuelli och väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.25 Larmet går. 2. På egen risk. Brandmannen Roy och Johnny undersätter Charles Phillips, vars bilmotor har fallit över honom under reparation. Roy märker att mannen får allt svårare att andas under transporten till sjukhuset. Han försöker via radio få kontakt med dräckeriet, men upptäcker att radiosystemet fungerar. Han vidtar då på egen hand de åtgärder han anser nödvändiga.
1 rollerna: Kevin Tighe, Randolph Mantooth, Robert Fuller, Julie London, Lloyd Hughes.
22.35-23.00 Invandrardags: Valxtra. Tekstid på grekiska.

tilkommet har lett till en snabb utveckling men också till tvångsförflyttningar, miljöförstöring och våldsamme strejker.
Repris från 12.8.
14.50 Reklamerna som tidspeglar:
Repris från 31.8.
15.25 Anslagsstavan.
15.30 Invandrardags. Valxtra. Repris på grekiska.
Invandrarna själva — jugoslavner och greker — begär besked av svenska politiker om invandarpolitiken. Svarande är två politiker, en rikspolitiker och en landstings- eller kommunalpolitiker, från vart och ett av de fem riksdagspartierna. Uifrågare är alltså invandrare av olika yrken, åldrar och från skilda delar av landet.
16.55 Tekstid repris: Skattkammar. Del 3.
17.15 TV-nytt och väder.
17.30 Bullerby.
17.35 ca Miska. Rätt. Teknisk film efter en gammal folksaga.
18.00 Lördags. Vår är inte vi vara med och bestämma — Vaxna bryr sig aldrig om vad vi tycker. — Politik är bara en massa surr! Så säger några av dom som Lördags träffat och pratat med om vad politik är för nåt och vad man kan göra för att ändra på sånt man tycker är fel.
18.30 Pimpen. 3. Åter i kulran.
19.00 Mästik mellanspel. Den berömda amerikanske illusionisten och trollkonstnären Mark Wilson presenterar trick och trollkonster.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Herren och hans tjänare. Norsk långfilm från 1958 efter en pjäs av Axel Kielland.
21.00 Latinamerika. Bertil Wahlén om våra vardagsvapen. Norrköping.
21.30 Det växer en blomma så skön. Louise O'Kone berättar om Allan Peterssons Barfotsäng och Tionde Symfoni. Medv: Los Falkman, sång, och SR:s Symfoniorkester. Antel Dorati.
22.00 TV-nytt och väder.
22.25-22.55 Lördagsfarsen: Krutgubbar — engelsk komediserie. 1 rollerna: Arthur Lowe, John Le Mesurier och Clive Dunn.
TV Söndag
SÖNDAG 19 SEPTEMBER
TELEVISION 1
Suomekielised objektid:
Finskpråkiga program:
10.15 Mies massa, hattu pinnalla. Nainen på jorden, hatien i höjden. En f d skådespelers monolog. Medv: Martti Kaunialainen. Tekstid på svenska.
11.05-11.15 Cumulus non-stop.
Cumulus non-stop. Tekstid på svenska.

11.45-12.45 Invandrardag.
11.45 Nyheter på finska.
12.15 Nyheter på serbo-kroatiska.
12.45 Nyheter på turkiska.
12.15 Nyheter på grekiska.
15.00 Kampen mot bakterier.
2. Smitta är liv. På var sitt håll — i Frankrike och Tyskland — fastlog Louis Pasteur och Robert Koch sambandet mellan bakterier och vissa sjukdomar. Deras upptäckt lade grunden till dagens bakteriologiska forskning, men också till en intensiv inbördes prestigekamp.
Repris från 15.8.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Klövar över savannen. Till synes ändlösa björdar gnuar drar årligen fram i Afrika och söker betesmarker. Det är en dramatisk flyttning med kalvning, attacker från andra djur och kollaps hos de svagare djuren.
Repris från 21.2.
19.00 Röda havets hemlighet. 5. Slavhandel.
19.30 Dni namn lule... vad framtiden kan innebära för Dig.
20.00 Kurisierernas liv. Teatern på TV 1 börjar nu sin stora historier om Balzac berömda roman.
Sänds även 21.2 kl 15.
21.00 Aktuelli och väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-21.40 ca Valvaka. Samsändning med TV 2.
TELEVISION 2
10.00 Privet 1.
10.30-11.00 Försöksprogram: Om — merbaba — Goda! Goda!
11.25 TV-nytt och väder.
11.30 Barnens bild.
11.40 Barn i Bogota — serie om barn i Latinamerika.
11.50 Pelle Jansson. 3. Pelle räker illa ut.
19.00 Savannen djur — tysk serie om djuren levandevillkor och beteende på savannen i Ostafrika. När man ser tusentals djur av olika slag gå och beta tillsammans frågar man sig hur födan kan räckas åt alla. Förstör inte förlösundergåendet? Dera vissa arter ängslas om att beta tillsammans med andra.
19.30 Rapport med väder.
20.00 En enda, stor röra. Två av Englands mest kända TV-komiker — Ronnie Barker och Roy Castle — förvandlas till två av Hollywoods mest kända filmkomiker, Helen och Halvén.
20.30 Sportspeglar.
21.00 Warszawa utsträdd stad. 1945-1946 världskriget började, lovade Hitler att Polen skulle utsträddas.
21.30 En enda, stor röra. Två av Englands mest kända TV-komiker — Ronnie Barker och Roy Castle — förvandlas till två av Hollywoods mest kända filmkomiker, Helen och Halvén.
20.30 Sportspeglar.
21.00 Warszawa utsträdd stad. 1945-1946 världskriget började, lovade Hitler att Polen skulle utsträddas.
21.30 En enda, stor röra. Två av Englands mest kända TV-komiker — Ronnie Barker och Roy Castle — förvandlas till två av Hollywoods mest kända filmkomiker, Helen och Halvén.

TV Måndag

MÅNDAG 20 SEPTEMBER

TELEVISION 1
Skol-TV:
9.00-9.10 Switch on 4, 4k 3.
9.20-9.40 Skeppet, 4k 4-6. 2. Resan till skräcklandet.
9.45-9.55 Människan — djuren — naturen, 4k 1-3. 4. Rädda naturen.
12.00 Aktuelli med valresultat i sammandrag och kommentarer.
12.00 ca-12.15 Valresultat på finska, serbokroatiska, turkiska och grekiska.
13.00 Halvmen: Ramsor och sagor från för och nu.
13.05 Anglans bröd. 5. I dag handlar det om böd.
17.00-17.15 Språka i dag på finska.
17.20-17.35 Språka i dag på finska. Kalevala. 1. Synty.
1. Skapelsen — teknisk berättelse.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Ingenmans hus. Ingenman är ett spöke — en hyggelig 14-årig fatiguppo, som bäller till i ett gammalt hus, Cornerstones, i norra England.
1. Ingen här men Ingenman där.
18.30 Sveriges Magasin. steen Privet.
19.30 Teater: Frihet i Bremen av Rainer Werner Fassbinder.
Pjäsen bygger på ett rättsfall från 1800-talet. Med ett kulligt dokumentärt material om en giftmörderiska som utgångspunkt har författaren tekniskt bilden av en kvinna förklarar uppåt självständigt men ideligen hindras i sina strävanden av manlig inkräktighet och förtärrt. Regi: Gunnel Broström.
Repris från 18.7.
21.00 Aktuelli och väder.
21.30 TV-nytt.
22.05-22.35 Balansen en föreställning om Människan och Riket av Danstestern, Sara Lidman, Carl-Axel Dominique och Pål-Nils Nilsson.
TELEVISION 2
7.00 Extra Rapport.
12.00 TV-nytt och väder.
12.30 ca-12.40 Compagne Pajas. De milnande clownerna Inger Henrikson och Alain Maugeat tar oss med till sin magiska värld.
18.10 Privet 1.
18.30 Familjen Ashton. Engelsk TV-serie om en familj i skuggan av andra världskriget.
Repris från 19.9.
18.30-19.30 Regionala nyheter.
Sydney, Mitynytt, Västynt, Nordnytt.
19.30 Rapport som har förlängd sändningstid på grund av valet.
20.25 Men spåren flans kvar. Olle Häger och Hans Villius söker sva-

ren på några av de klassiska frågorna om vårt gäffulla förflutna.
3. Stonehenge. På Salisburyplatån i St. Stonehenge ligger Europas största monument från forntiden, Stonehenge. Till den maktiga stenrikelsen kommer årligen 700 000 besökare. Teorin att Stonehenge en gång i en gråt urtid anlades för att studera himlafenomen har på senare år fått stöd av den världsbörande mössologen Fred Hoyle, som också kommer till tals i kvällens program.
Repris från 1.1.
21.00 En ny bok: På liv att avverka. Dikter av Sonja Åkesson från åren 1966-1974.
Vi besöker författarinnan i hennes hem i Halmstad.
21.15 Ordet. Dansk långfilm från 1964 efter Kaj Munks drama.
21.30-21.45 ca TV-nytt och väder.

TV Tisdag

TISDAG 21 SEPTEMBER

TELEVISION 1
Skol-TV:
9.00 Afrika i dag, 4k 6. 3. Afrika en kontinent.
Försöksprogram:
9.25-9.40 Om — tripp, tripp, tripp.
Skol-TV:
10.00-10.10 Switch on 4, 4k 3.
10.15-10.25 Människan — djuren — naturen, 4k 1-3. 4. Rädda naturen.
10.30-10.40 Att uppleva naturen, 4k 6. 2. Klättrare.
12.30-12.40 Part of secrets, 4k 9. 1. A lot of questions.
12.45-12.55 På Gotland och Öland, 4k 4. Tjelvaras bar.
13.10-13.15 Bränpunkter, 4k 1-3, gymn. 2. 1986.
Föreläsning:
14.00-14.20 Om — tripp, tripp, tripp.
14.30 Halvmen: Tidsagaskal med tecken.
17.00-17.15 Språka i dag på turkiska.
Turk coccukari televizyon programi yayipor.
Turkiska barn gör ett TV-program. 17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Ventilen — insändarprogram för barn och ungdom.
Om att spela, lyssna till och hitta på musik. Mats Klingström.
18.30 Sveriges Magasin. Vård: Lars-Gunnar Björklund.
19.30 1 framtidsfrågan. Namn. 1. Om medicin.
I Europa har vi svårt att tänka oss utvecklingsland. Den västyske filmaren Gordon Troeller har tillgångsfullt tagit fram ett utvald detaljgranskning av ett konkret exempel från afrikanska stater. I två nya program besöker han

Gabon och Senegal, före detta franska kolonier.
1. Gabon ligger i Lambarene, platsen för den legendariske Albert Schweitzers läkarnation. Här skall man bygga ett modernt sjukhus efter europeisk modell och helt gå in för västerländsk medicin och sjukvård. Andä bjuder det afrikanska samhället med sin hyegenskap att bättre förutsättningar för sin traditionella medicin, särskilt inom kvälvärdens.
20.15 Glen Campbell show. Den amerikanske sångaren på besök i London. Gäst: Helen Reddy.
21.00 Aktuelli och väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.15 Film, teater, publik och politik. Ett porträtt av film- och teatermannen Rainer Werner Fassbinder som intervjuas av den danske kritiken Christian Braad Thomsen.

TELEVISION 2
12.30 TV-nytt och väder.
12.30 Barbagas.
17.35 ca Compagne Pajas. Clownerna Inger Henrikson och Alain Maugeat.
18.00 Kontakt med tecken. Tekstid.
18.30 Den första familjen. I år firar USA sitt tvåhundraårsjubileum. Man gör det på många sätt, bl a genom denna stora dramaserie i tre delar avsett om familjen Adams, måttigare och inflytelserika än klansen Kennedy.
19.30-19.35 Regionala nyheter.
Sydney, Västynt, Mitynytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Herrskap och tjänstefolk. 3. Skratte lile mer.
20.30 ca Liten svampekton. Bertil Wahlén om våra vardagsvapen. Norrköping.
21.00 Reklamerna som tidspeglar: Pengarna och livet, trycken och lukten. Sänds även 21.2 kl 15.
21.30 Kvällsspel. Marianne Söderberg och Osten Warnerberg med gästerna i studion.
22.30 TV-nytt och väder.
22.35-22.55 Videorevny. Det börande ögat. Med början i kväll kommer Musikredaktionen att presentera ett program som har det gemensamt att de är experimentella i den meningen att de inte utnyttar videotekniken enbart till att avbilda redan existerande föremål utan också arbetar med TV-kamerans bildrätt till att skapa helt nya bilder. En spännande konstform uppstår och programmen har fått den gemensamma överblikken Videorevny.
22.55-23.00 Program "Det börande ögat" har gjorts av fransmannen Bernard Parmegiani som är en av medlemmarna i Pierre Schaeffers forskningsgrupp vid franska radion.